

Aan welke technische eisen moeten operators in Nederland voldoen?

Definitie operator

Op basis van de Mijnbouwwet, artikel 22, 5^e lid, kan de operator als volgt gedefinieerd worden:

De operator is de persoon (natuurlijke of rechtspersoon), die door de houder van de vergunning wordt aangewezen om de feitelijke werkzaamheden te verrichten of daartoe opdrachten te verlenen.

Er kunnen meerdere personen participeren in een vergunning. Alle personen bij elkaar worden als één ‘vergunninghouder’ beschouwd. Het verrichten van de feitelijke werkzaamheden of het verlenen van opdracht daartoe is slechts toegestaan aan de aangewezen persoon. De aanwijzing van die persoon vindt voor de eerste maal plaats ‘in de vergunning’ (Mbw, art.22, 6e lid). Naderhand kan een andere persoon worden aangewezen, nadat de vergunninghouder daartoe schriftelijke toestemming van de Minister van EZ verkregen heeft.

Typen operators

Er wordt onderscheid gemaakt tussen operators, die zich richten op opsporing, winning en opslag van *aardolie en aardgas*, en operators die zich richten op opsporing en winning van *andere delfstoffen*, zoals zout en aardwarmte. De eerste categorie operators heeft te maken met delfstoffen die brandbaar zijn en onder hoge druk staan, waardoor ze in ongecontroleerde omstandigheden tot rampen kunnen leiden. De tweede categorie operators richt zich op de opsporing en winning van niet-brandbare delfstoffen. Dat wil niet zeggen, dat er aan de winning van die delfstoffen geen gevaren verbonden zijn. Zoutwinning kan bijvoorbeeld leiden tot instortingstrechters (sinkholes) aan de oppervlakte.

Ook wordt er onderscheid gemaakt tussen operators die buitengaats (offshore) activiteiten verrichten en operators die op het vasteland (onshore) werken. Buitengaats moeten de werkzaamheden onder moeilijke omstandigheden worden verricht (ruwe zee, stormen, beperkte ruimte op een platform). Op het vasteland is het verhoudingsgewijs makkelijker werken. De locaties zijn over het algemeen goed bereikbaar. Daar staat tegenover, dat een operator op het vasteland te maken heeft met vele overheidsinstanties en bovendien verplicht wordt om aandacht te schenken aan bodembewegingen (bodemdaling, aardbevingen) en externe veiligheid.

Ten slotte wordt er onderscheid gemaakt tussen een operator die zich richt op *opsporing*, en een operator die zich richt op *winning* en *opslag*. Het eerste is een kortdurende activiteit. Het tweede een langdurige.

In tabelvorm kan het voorgaande als volgt worden samengevat:

Tabel 1: specifieke kenmerken per delfstof en per mijnbouwkundige activiteit

(kenmerken die omlijnd en grijsgekleurd zijn, zijn kenmerken die bij de beoordeling van operators extra aandacht krijgen)

Delfstof	Type activiteit		
	Opsporing	Winning	Opslag
Olie en gas	Offshore Onshore Kortdurend Risicovo	Offshore Onshore Langdurend Risicovo Bodembewegingen	Offshore (toekomst) Onshore Langdurend Risicovo Bodembewegingen
Zout	Alleen onshore Beperkt risico Kortdurend	Alleen onshore Beperkt risico Langdurend Bodembewegingen	Alleen onshore Risicovo Langdurend Bodembewegingen
Aardwarmte	Alleen onshore Beperkt risico Kortdurend	Alleen onshore Beperkt risico Langdurend	N.v.t. (Warmte/koude opslag tot nu toe ondieper dan 500 meter)

Technische eisen aan operators

Een operator moet, zoals elke burger en elke onderneming, voldoen aan de Nederlandse wet- en regelgeving. De belangrijkste vraag is of een bepaalde operator *in staat is* om aan die wet- en regelgeving te voldoen.

Om te beoordelen of een operator *in staat is* om aan de wet- en regelgeving te voldoen moet hij aannemelijk maken, dat hij beschikt over:

1. Terzake kundig management
2. Voldoende vakbekwaam en ervaren (staf)personeel om de mijnbouwkundige processen te beheersen
3. Personeel, dat voldoende bekend is met de Nederlandse wet- en regelgeving
4. Een organisatie, die in staat is om adequaat te handelen als er zich calamiteiten voordoen.
5. Plan van Aanpak voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.
6. (P.M. Voldoende financiële middelen om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren)

Toelichting:

Ad 1

Een operator dient te beschikken over management, dat ervaring heeft met de mijnbouwkundige activiteit die men wil gaan ontplooien. Als een operator aardolie en/of aardgas wil opsporen en winnen, dan moeten de bedrijfsleiding kennis en ervaring hebben in de E&P business. Voor een zoutproducent geldt dat de leiding kennis en ervaring moet hebben op het gebied van zoutmijnbouw.

Ad 2

Een operator maakt vrijwel altijd gebruik van contractors om werkzaamheden uit te voeren. Hij moet beschikken over voldoende (staf)personeel zijn om de contracten integraal (zowel financieel als inhoudelijk) te beheren en de *contractors* aan te sturen. Dat personeel moet vakbekwaam zijn, dat wil zeggen: relevante scholing hebben gehad. Bovendien moet het beschikken over relevante ervaring. De gewenste kennis en ervaring hangen samen met de mijnbouwkundige activiteiten, die de operator wil ontplooien. Voor de exploitatie van zout is een andere deskundigheid vereist dan voor de winning van aardolie.

Ad 3

Om aan de Nederlandse wet- en regelgeving te kunnen voldoen, moet de operator over personeel beschikken, dat bekend is met de Nederlandse regels. Hierbij gaat het niet alleen om de mijnbouwregels, maar ook om Arbo-regels en de milieuregels. Elke mijnbouwkundige activiteit die in tabel 1 wordt genoemd, heeft weer zijn specifieke regels.

Ad 4

In tabel 1 is specifiek aangegeven welke mijnbouwactiviteiten risicovol zijn. Hoewel de zorg voor veiligheid en milieu in de mijnbouwindustrie op een zeer hoog niveau staat, kan niet worden uitgesloten, dat er zich een ooit calamiteit voordoet. Het is van het grootste belang, dat een operator hierop daadkrachtig kan reageren. Hij moet bekend zijn met crisisbeheersing.

Ad 5

Een operator moet beschikken over een Plan van Aanpak, waaruit blijkt *wat* hij van plan is te gaan doen en *hoe* hij het wil doen. Aan de hand van dit plan kan worden beoordeeld of de wijze waarop de operator zijn activiteiten in Nederland wil organiseren realistisch zijn.

Ad 6

Een operator moet beschikken over voldoende financiële middelen om de voorgenomen activiteiten te kunnen uitvoeren. Het punt wordt aangeduid met “p.m.”, omdat het niet het onderwerp van deze notitie is.

Bovenstaande punten zijn nader geconcretiseerd in bijgaand invulformulier. Op basis van de antwoorden in dit invulformulier vormt Staatstoezicht op de Mijnen zich een oordeel over de technische mogelijkheden van de operator. Deze beoordeling gaat in ieder geval gepaard met een gesprek met de betreffende onderneming, eventueel aangevuld met een bedrijfsbezoek.

Invulformulier voor operators

(Niet alle onderwerpen zijn relevant voor elk type operator. Alleen de aangekruiste onderwerpen behoeven ingevuld te worden.)

Information / document	Olie & Gas	Zout	Aardwarmte
Administratieve gegevens			
-Naam (handelsnaam), adres -Telefoonnummer, Fax, E-mail -Vestiging(en) in Nederland: adres(sen)	X	X	X
Bedrijfsgeschiedenis: informatie over de operator-ervaring van het bedrijf	X	X	X
Management samenvatting van de jaarrapporten over de afgelopen drie jaar	X	X	X
Een lijst van lidmaatschappen van branche-organisaties (zoals NOGEPA)	X	X	
Personele gegevens			
-Organogram	X	X	X
- CV's van managers en key personnel	X	X	X
Plan van Aanpak voor de uit te voeren werkzaamheden	X	X	X
Expertise: Een lijst van in-house beschikbare expertise en van expertise die van buiten gehaald moet worden	X	X	X
Een lijst van (vermoedelijk) in te schakelen contractors	X	X	X
Veiligheidsbeleid			
HSE-management system	X	X	X
Kwaliteitsborgingssysteem voor construction engineering en/of drilling engineering	X	X	X
Bedrijfsvoering (operaties)- en onderhoudsbeleid	X ₁	X ₁	X ₁
Rampenplan	X	X	X
Doelmatige winning			
Reservoir management beleid	X ₂		

X₁ : alleen voor winnings- en opslagactiviteiten.

X₂ : alleen voor winningsactiviteiten